[2020] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਨਜ਼ੀਰ ਮੁਹੰਮਦ

ਬਨਾਮ

ਜੇ. ਕਮਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2010 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2843-2844)

27 ਅਗਸਤ, 2020

[ਨਵੀਨ ਸਿਨਹਾ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908:

s.100 - ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ - ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਜੇਕਰ ਕਨੂੰਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ - ਧਾਰਾ.100 ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੋਣ ਲਈ, ਸਵਾਲ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਹੈ - ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਨੁਕਤਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੰਨ ਲਿਆ।

ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ਾ:

ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ –

ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਹਾਤੇ ਦੀ - ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ - ਰੱਖੀ ਗਈ: ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਭ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵਧੀਆ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ - ਪਰ ਜੇ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਦਾ ਲਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ- ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, 28 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲ

ਅਧਿਕਤਮ:

'ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ' - ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ - ਹੋਲਡ: ਅਧਿਕਤਮ ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੈ - ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ - ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼:

'ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ' - ਦਾ ਅਰਥ.

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਨੂੰਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰਨ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 25][777-ਬੀ-ਸੀ]

1.2 ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 100, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ" ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26][777-ਸੀ-ਡੀ]

1.3 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ. [ਪੈਰਾ 28][777-ਐੱਫ]

1.4 "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ" ਹੋਣ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ "ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ" ਹੋਣ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਥਾਈ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 32-34][779-ਡੀ-ਐੱਫ]

ਪੰਚਗੋਪਾਲ ਬਰੂਆ ਬਨਾਮ ਵਿਨੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੋਸਵਾਮੀ ਏ.ਆਈ.ਆਰ

1997 ਐਸ.ਸੀ 1047 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

1.5 ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਵੋਤਮ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਚਾਰ ਹਰ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਕ ਲੋੜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 35][779-ਜੀ; 780-ਏ]

ਸੰਤੋਸ਼ ਹਜ਼ਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਤਿਵਾੜੀ (2001) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ

179 : [2001] 1 ਐਸਸੀਆਰ 948 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

1.6 ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਨੁਕਤਾ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 36][780-ਬੀ]

ਰਾਮਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਿੰਗਮ ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 302 : [1963] 3 ਐਸਸੀਆਰ 604 – 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ.

1.7 ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਗਲਤ ਰਚਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਜਿਸਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਾਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਸਵਾਲ, ਜਵਾਬ ਜਿਸਦਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸੈਟਲ ਕੀਤੇ ਕਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਬਾਈਡਿੰਗ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ, ਇੱਕ ਬਹਿਸਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਬੰਧਨ ਵਾਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। . ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਲਝਾਈ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਜਿੱਥੇ (i) ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ; (ii) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢੇ ਹਨ; ਜਾਂ (iii) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲਾ, ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 37][780-ਸੀ- ਜੀ; 781-ਏ-ਬੀ]

1.8 ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਵਾਲ। ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਲੰਘਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 57 ਅਤੇ 59] [786-ਡੀ-ਈ; 788-ਬੀ]

ਕੋਂਡੀਬਾ ਦਗਦੂ ਕਦਮ ਬਨਾਮ ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਸੋਪਨ ਗੁਜਰ (1999) 3 ਐਸਸੀਸੀ 722 : [1999] 2 ਐਸਸੀਆਰ 728; ਬਿਸਵਨਾਥ

ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦਾ ਘੋਸ ਏਆਈਆਰ 2014 ਐਸਸੀ 152 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

1.9 ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਗਠਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਲਾ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 59][788-ਸੀ]

1.10 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਬਹਿਸਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 38][781-ਸੀ-ਡੀ]

1.11 ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਬੂਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਵਾਜਬ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਨਮੋਹਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 39][781-ਈ-ਐੱਫ]

1.12 ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖੋਜ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਠੋਸ ਅਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਨਾ ਹੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. [ਪੈਰਾ 40][781- ਜੀ]

ਸਰ ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਿਤਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੈਂਚੁਰੀ ਐੱਸ.ਪੀ.ਜੀ. ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀਲਿਮਿਟੇਡ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1962 ਐਸ.ਸੀ 1314 : [1962] ਸਮਰਥਨ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 549 - ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ |

ਹੀਰੋ ਵਿਨੋਥ ਬਨਾਮ ਸੇਸ਼ਮਾਲ (2006) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 545 : [2006]2 ਸਮਰਥਨ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 79 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

1.13 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 41][782-ਬੀ]

2.1 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ/ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਗਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 42-43][782-ਬੀ-ਡੀ]

2.2 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ. 'ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ' ਉਹ ਮੁਨਾਫੇ ਹਨ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਬਕਾਇਆ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ
ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਲਈ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਕਿਤੇ ਵੀ 'ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਆਮਦਨੀ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸੂਟ ਪਰਿਸਰ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਖਰਚੇ। [ਪਾਰਾ 44-45][783-ਈ-ਜੀ]

3.1 ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਇਲਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਰਿਲੀਫ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨਾ ਕਿ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। [ਪਾਰਾ 46-48][783- ਐੱਚ; 784-ਏ-ਡੀ]

ਬਾਬਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿਆਲ ਦਾਸ ਏਆਈਆਰ 1939 ਪੀਸੀ 201 – ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ।

3.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਨੇ 75 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੀਡ ਆਫ ਕੰਵੇਯੈਂਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਡੀਡ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਸਾਲ 1966 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 28 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਪਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜੇ ਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। [ਪਾਰਾ 49-50][784- ਡੀ-ਜੀ]

3.3 ਕਬਜੇ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਥਿਤ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਤਮ "ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ" ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਦਾ। [ਪੈਰਾ 51-52][784-H; 785-ਏ-ਬੀ]

3.4 ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ V ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 64 ਅਤੇ 65 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 53-54][785-ਬੀ-ਡੀ]

3.5 ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੁਸਫੁਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੁਸਫੁਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। 1966 ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਡ ਆਫ਼ ਰੀਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ, ਮਾਲਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੂਟ ਪਰਿਸਿਸ। [ਪੈਰਾ 55][785- ਜੀ-ਐੱਚ; 786-ਏ-ਬੀ]

3.6 ਮਾਲਕ ਦੇ ਮੰਨੇ ਹੋਏ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ

ਨਜ਼ੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਕਮਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ ਪਰ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ, ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮਲਕੀਅਤ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 56][786- ਸੀ-ਡੀ]

ਪੇਰੀ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸਹੋਲਡ (1907) ਪੀਸੀ 73 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

4. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 558 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 62][788- ਈ-ਐੱਫ]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1962] ਸਪਲਾਈ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 549 ਨੇ ਪੈਰਾ 29 ਦਾ ਅਨੁਸਰਣ ਕੀਤਾ
[2006] 2 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 79 ਪੈਰਾ 30 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1997 ਐਸ.ਸੀ 1047 ਪੈਰਾ 34 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[2001] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 948 ਪੈਰਾ 35 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1963] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 604 ਪੈਰਾ 36 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1999] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 728 ਪੈਰਾ 58 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਏ.ਆਈ.ਆਰ 2014 ਐਸ.ਸੀ 152 ਪੈਰਾ 59 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2010 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2843-2844।

2000 ਦੇ ਐਸ.ਏ (ਐਮ.ਡੀ) ਨੰਬਰ 64 ਅਤੇ 558 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਦੁਰਾਈ ਬੈਂਚ ਦੇ 06.11.2008 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਕੇ.ਕੇ.ਮਨੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਟੀ. ਅਰਚਨਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਐਸ.ਥਾਨੰਜਯਨ, ਐਡ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.

1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਐਸ.ਏ. (ਐਮ.ਡੀ) ਨੰ. 64 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਿਤੀ 06.11.2008 ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ, ਪਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਐਸ.ਏ. (ਐਮ.ਡੀ) ਨੰ. 558 ਆਫ਼ 2000 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਏ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 17.09.1999 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਨੰ. 16/1998, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਜਵਾਬਦਾਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਉਕਤ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸੂਟ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਆਨੰਦ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਲਈ ਖਰਚੇ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਆਰ.ਐਸ. ਵਿੱਚ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਨੰਬਰ 4 'ਤੇ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਹੈ। ਮੇਲਾ ਸੇਨੀਆ ਸਟ੍ਰੀਟ, ਅਦੁਥੁਰਾਈ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਖੇ ਨੰ.120/13।

3. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ 17.2.1938 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਆਫ ਸੇਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੂਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖਰੀਦੀ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ।

4. 1994 ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਮੁਦਈ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ O.S. ਨੰ.169/1994, ਕੁੰਭਕੋਨਮ ਵਿਖੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਨਸੀਫ਼, ਵਲਾਇੰਗਾਈਮਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਇਆ/ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ 900/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ।

5. ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਥਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ, 17.9.1940 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਐਮ. ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼। ਐਮ. ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਅਟਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 25/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦਾ ਪੰਚਾਇਤ ਟੈਕਸ ਵੀ।

6. ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੱਥਮ ਨੂੰ 'ਪੱਟਾ' ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਉਕਤ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟਾਈਟਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1225// ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਸੀ। - ਫਰਵਰੀ, 1994 ਤੱਕ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

7. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ 900/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਰਸੀਦ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ- ਬਚਾਅ ਪੱਖ।

8. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਵਾਦੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬਦਲਾਕਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਪੂਰਨ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 17.2.1938 ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪਿਤਾ, ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ 14.3.1966 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਆਫ਼ ਰੀਲੀਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ, 1966 ਤੋਂ, ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ।

10. ਸਿੱਖਿਅਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਨਸਿਫ਼ (ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ) ਨੇ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਲਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ:- (i) ਕੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ (ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। (ii) ਕੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ (ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

(iii) ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਹੋਰ ਕਿਹੜੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

11. 22.1.1998 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਤਿੰਨੋਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

12. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਕਿਰਾਏ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

13. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 22.1.1998 ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੇ ਕੁੰਭਕੋਨਮ ਵਿਖੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

14. 17.9.1999 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 22.1.1998 ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਖਰਚੇ, ਪਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ।

15. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਸ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਪੱਟਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿਚ ਸੂਟ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਖਰੀਦੀ ਸੀ, ਨੇ 1940 ਵਿਚ ਉਕਤ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

16. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਪੱਟਰ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ 1), ਰਜਿਸਟਰਡ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਪੱਟਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤੀ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਪੀ 2 ਅਤੇ ਪੀ 3) ਅਤੇ 17.02.1938 ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ 1 ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਐਮ. . ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਰਿਸਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੂਟ ਦੀ ਇਮਾਰਤ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸੂਟ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਉਕਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ।

17. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ 1940 ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਜਾਂ ਰਸੀਦਾਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਰਸੀਦਾਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

18. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ, ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਜਗ੍ਹਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਐਮ. ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ "ਬੈਕੇਜ ਆਮਦਨ" ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਾਇਆ, ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਮਾਲਕ ਸੀ।

19. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ, ਆਮਦਨ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਸੂਟ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿੱਤਾ ਅਤੇ ਆਨੰਦ।

20. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਿਚਕਾਰ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ-ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਬੰਧ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

21. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ, ਉਕਤ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਕਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। , ਪਰ ਕਬਜੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

22. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਏ. ਨੰ. 64/2000 ਵਜੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੇ 17.9.1999 ਦੇ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 558 ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੂਟ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ.ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

23. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 64 ਨੂੰ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 559 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਸਮੇਂ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ.

24. ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (ਸੀਪੀਸੀ) ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 100 ਜੋ ਕਿ 1.2.1977 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 104, 1976 ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"100. ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। - (1) ਇਸ ਕੋਡ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(2) ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(4) ਜਿੱਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਹ ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗੀ।

(5) ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ, ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।]"

25. ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਨੂੰਨ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ-ਵਿਚਾਰਨ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁੜ-ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

26. ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 100, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ" ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

27. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ:- “1. ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਤੱਕ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।?

2. ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ?

28. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ, ਕਿ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ, ਵਾਰੰਟ ਦੇਣ ਲਈ 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 64 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ।

29. ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਰ ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਿਤਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸੈਂਚੁਰੀ ਐਸਪੀਜੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਐੱਮ.ਐੱਫ.ਜੀ. ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ:- "ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹੀ ਪਰੀਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਖੁੱਲਾ ਸਵਾਲ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਜਾਂ ਫੈਡਰਲ

ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਲਈ ਕਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

30. ਹੀਰੋ ਵਿਨੋਥ ਬਨਾਮ ਸੇਸ਼ਮਲ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਨੀਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮਹਿਤਾ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਟੈਸਟਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਸਨ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ.

31. ਹੀਰੋ ਵਿਨੋਥ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

"21. ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 100 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ "ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ" ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨੂੰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਰਥਿਕ ਸ਼ਬਦ, "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ" ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਦਾਰਥ, ਜ਼ਰੂਰੀ, ਅਸਲੀ, ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲਾ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ, ਕਿਸੇ ਪਦਾਰਥ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਦੇ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਕਾਦਮਿਕ ਦੇ ਨਾਲ ਭਿੰਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ "ਆਮ ਮਹੱਤਵ ਦੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪਿਛੇਤਰ ਲਗਾ ਕੇ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਯੋਗ ਨਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 109 ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 133(1)(ਏ) ਵਰਗੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਆਮ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਦਿੱਤਾ [(1927-28) 5।5 ਆਈ.ਏ235 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1928 ਪੀ.ਸੀ 172] ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਾਕੰਸ਼ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 100 ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ (ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਦੀ ਆਖਰੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। , 1973) ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਆਮ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

ਨਜ਼ੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਜੇ. ਕਮਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ

[ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਜੇ.]

ਸਰ ਚੂਨੀਲਾਲ ਕੇਸ [1962 ਸਮਰਥਨ (3) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 549 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1962 ਐਸ.ਸੀ 1314] ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਰਿਮਾਲਾਪੁੜੀ ਸੁੱਬਾ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਨੂਨੀ ਵੀਰਾਜੂ [ਏਆਈਆਰ 1951 ਮੈਡ 969 : (1951) 2 ਐਮਐਲਜੇ 222 (ਐਫਬੀ)] : (ਸਰ ਚੁਨੀਲਾਲ ਕੇਸ [1962 ਸਮਰਥਨ (3) ਐਸਸੀਆਰ 549 : ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 1314], ਐਸਸੀਆਰ 57 ਪੀ.)

"ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਕੁਝ ਲੰਬਾਈ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਕ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। . ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

32. "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ" ਹੋਣ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬੰਧਨ ਵਾਲੀ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

33. "ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ" ਕਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਪਹਿਲਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਥਾਈ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

34. ਜਿੱਥੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਸਵਾਲ, ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸਵਾਲ ਦੀ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਚਗੋਪਾਲ ਬਰੂਆ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਨਾਮ ਵਿਨੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਗੋਸਵਾਮੀ।

.35. ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਸਵਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਸਰਵੋਤਮ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਚਾਰ ਹਰ ਪੜਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਕ ਲੋੜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਸੰਤੋਸ਼ ਹਜ਼ਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਤਿਵਾੜੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

36. ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸਬੂਤ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਗਲਤ ਹੈ। ਰਾਮਚੰਦਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਲਿੰਗਮ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਨੁਕਤਾ, ਜੋ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

37. ਇਸ ਕੇਸ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 100 ਸੀਪੀਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

(i) ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪਾਠਾਂ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਗਲਤ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(ii) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਾਮੱਗਰੀ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕੇਸ ਦਾ (ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਸਵਾਲ, ਜਿਸਦਾ ਜਵਾਬ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਤੋਂ ਉਭਰ ਰਹੇ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਤੇ, ਇੱਕ ਬਹਿਸਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

(iii) ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਉਲਟ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧਾਂ ਜਾਂ ਬੰਧਨ ਵਾਲੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਪਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਭੌਤਿਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੁਲਝਾਈ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(iv) ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖ਼ਲ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੁਝ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਪਵਾਦ ਹਨ ਜਿੱਥੇ (i) ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਭੌਤਿਕ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ; (ii) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਗਲਤ ਅਨੁਮਾਨ ਕੱਢੇ ਹਨ; ਜਾਂ (iii) ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫੈਸਲਾ, ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਬੂਤ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

38. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਬਹਿਸਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

39. ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਸਵਾਲ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਏ ਗਏ ਸਬੂਤ ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ

ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਤੁਕੇ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਨਘੜਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ।

40. ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। .

41. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅੱਧੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ

ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

42. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਕੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ/ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਗਲਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

43. ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"8. ਕਾਨੂੰਨ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ:-

ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ (ਉਦਾ. ਬੀ9 ਤੋਂ ਬੀ32)। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿਰਲੇਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇੱਕ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਖੋਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕੋਈ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧਾ ਹੱਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਮਕਾਨ-ਮਾਲਕ-ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੇਜ਼ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚ, 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 558 ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਏ.ਐਸ. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਕੁੰਬਕੋਨਮ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਨੰਬਰ 16/1998 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਵਕੀਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਪਹਿਲੇ ਅਪੀਲੀ ਜੱਜ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਏ.ਐਸ. ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ, ਕੁੰਬਕੋਨਮ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਨੰ.16/1998 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 64 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜੁੜੀ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। "

44. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੰਪੱਤੀ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਪਲੇਂਟਿਫ ਮੇਸਨੇ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

45. 'ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫੇ' ਉਹ ਮੁਨਾਫੇ ਹਨ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਭ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਕਿਤੇ ਵੀ 'ਮੇਸਨੇ ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਜੋ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਲਾਭ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਨੰਦ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੂਟ ਪਰਿਸਰ ਦੇ ਉਕਤ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕਿੱਤੇ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਖਰਚੇ।

46. ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਦਈ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ, ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ.ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।

47. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਲਾ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੈ।

48. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਨੇ ਉਸ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏਆਈਆਰ 1939 ਪੀਸੀ 201 ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਦਿਆਲ ਦਾਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

49. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਨੇ 75 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੀਡ ਆਫ ਕੰਵੇਯੈਂਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਸਾਲ 1966 ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਡੀਡ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 28 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

50. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਪਰ ਪੂਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਬਚਾਅ ਉਸਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਇੰਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

51. ਕਬਜੇ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਥਿਤ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ।

52. ਅਧਿਕਤਮ "ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੈ" ਸੰਪਤੀ ਲਈ ਇਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਭ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਖੁੱਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਮੁਦਈ ਦਾ।

53. ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੋਵੇ।

54. ਅਚੱਲ ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ

“ਭਾਗ V.— ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੂਟ.. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ	ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ	ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੀਰੀਅਡ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
64. ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਜਦੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਹੈ, ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।	ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ	ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਮਿਤੀ।
65. ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਜਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਆਜ;	ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ.	ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੁਦਈ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵਿਆਖਿਆ.- ਇਸ ਲੇਖ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ – (ਏ) ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਰਿਵਰਸਮੈਨ, ਇੱਕ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ (ਕਿਸੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਿਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜਾਂ ਇੱਕ ਡਿਵੀਸੀ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ, ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਡਿਵੀਸੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋਵੇ ਹੋਣਾ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ; (ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; (ਸੀ) ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੀ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ		

55. ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੁਸਫੁਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪ੍ਰਤੀਰੋਧੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵ-ਹਿੱਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਮੁਦਾਇਕ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ, ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ, ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, 1966 ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ 28 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਡ ਆਫ਼ ਰੀਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ।

56. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਰੀ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸਹੋਲਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ (1907) ਪੀਸੀ 73 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੇ ਮੰਨੇ ਗਏ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਗਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਲੇਖ ਪਰ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ... ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਵੱਖਰਾ, ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

57. ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ।

58. ਕੋਂਡੀਬਾ ਦਗਦੂ ਕਦਮ ਬਨਾਮ ਸਾਵਿਤਰੀਬਾਈ ਸੋਪਨ ਗੁੱਜਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੋਈ:

"ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਤਾਂ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਤਸੱਲੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਸੁਣੀ ਜਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ

ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਸੁਣਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ"

“ਇਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਜਾਂ ਵੱਡਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤੱਥ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

“ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੱਥ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਤੱਥਾਂ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ

ਸਬੂਤਾਂ ਜਾਂ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਮਹਿਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

59. ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ ਘੋਸ਼ ਬਨਾਮ ਗੋਬਿੰਦਾ ਘੋਸ਼7 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਗਠਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਆਧਾਰ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਲਾ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 100 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

60. ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਦੀ ਚਰਚਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

61. ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

62. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ 2000 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 558 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ **ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।**

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE